

Axis 4 Dānijā

Dānija bija viena no pirmajām valstīm, kurā sāka darboties FLAG grupas. Valsts Axis 4 ieviešanas sistēma ir interesanta vismaz trīs iemeslu dēļ: ātrums, kādā programma tika ieviesta, izcila sadarbība starp sektoriem, kas nodrošina labu informācijas plūsmu, un Nacionālā tīkla iestādes (National Network Unit) nozīmīgā loma.

Kā tā darbojas: administratīvās sistēmas un pienākumi

Axis 4 piegādes sistēma ir balstīta uz Kopienas lauku attīstības iniciatīvas (LEADER) sistēmu. Tajā ir tādi paši procesi un procedūras, kā arī tā pati vadošā iestāde – Dānijas Lauksaimniecības un zivsaimniecības aģentūra, kas atrodas Pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības pakļautībā. Axis 4 tiek pārvaldīta, kontrolēta un finansēta valsts līmenī ar ļoti standartizētām procedūrām. FLAG grupām ir zināma brīvība grupu veidošanā, stratēģiju izstrādāšanā un projektu izvēlē, taču vadošā iestāde saglabā stingru kontroli dažādos ieviešanas posmos. Ieviešanas sistēmas galvenie dalībnieku un to pienākumi:

Vadošā iestāde (VI): šo funkciju kopīgi pilda divas ministrijas. Pārtikas, lauksaimniecības un zivsaimniecības ministrija ir atbildīga par LAG un FLAG grupām piešķirtā ES budžeta daļu. Mājokļu, pilsētvides un lauku lietu ministrija pārskata LAG un FLAG grupu atbalstu un nodrošina valsts piešķirto budžeta daļu. VI izveidoja Dānijas EZF Darbības programmu un ir atbildīga par vairākiem piegādes sistēmas posmiem: tā pārbauda FLAG grupu izvēlēto projektu piemērotību, apstiprina pieteikumu derīgumu un noskaidro visus neskaidros jautājumus tieši ar atbalsta saņēmēju (ja tas saistīts ar nelielām projekta izmaiņām, FLAG netiek iesaistīta). Tad tā pieņem formālu lēmumu par projektu apstiprināšanu, taču tai jāievēro FLAG ieteikumi un ierosinātais atbalsta līmenis. VI informē FLAG par lēmumu, pēc tam VI, kas atbildīga arī par uzraudzību un kontroli, paraksta piešķiruma līgumu ar atbalsta saņēmēju.

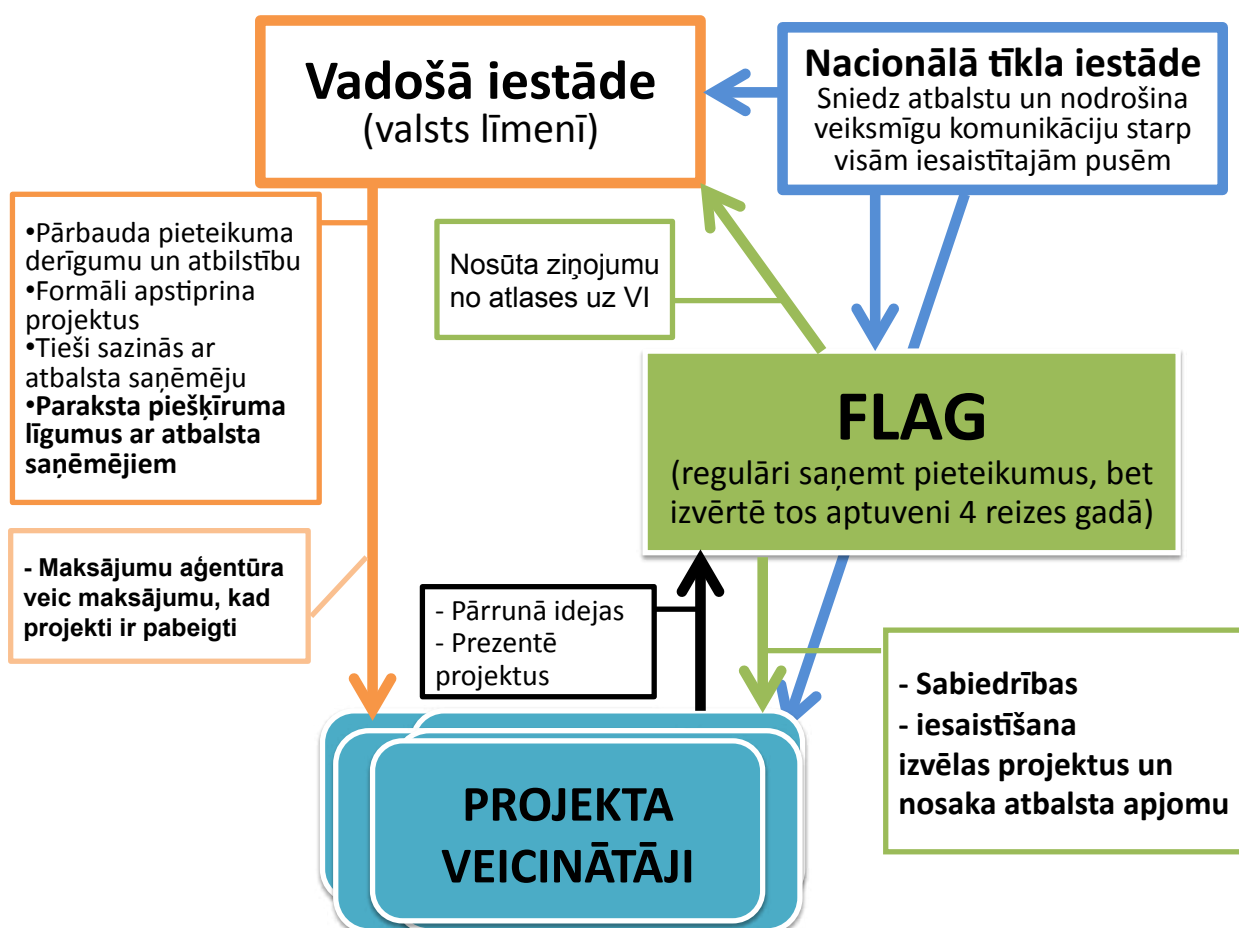
Maksājumu aģentūra (MA): tā darbojas valsts līmenī un ir atbildīga par maksājumiem projekta atbalsta saņēmējiem.

Zivsaimniecības vietējās rīcības grupa (FLAG): aptuveni divas trešdaļas Dānijas FLAG grupu ir arī Leader LAG grupas, atlikusī trešdaļa ir neatkarīgas FLAG grupas. FLAG grupās, kas ir arī LAG grupas, ir tie paši darbinieki un papildu stratēģijas, taču tām ir atsevišķs budžets. Visas FLAG grupas ir bezpeļņas apvienības ar atvērtu dalību, kurās 70% dalībnieku jābūt no privātā sektora, savukārt 30% – no publiskā sektora. FLAG uzdevumi:

- › reģiona vietējās attīstības stratēģijas sagatavošana
- › iedzīvotāju iesaistīšana
- › projekta pieteikumu (tiek izsludināts pieteikumu iesniegšanas periods) saņemšana
- › projekta pieteikumu izvērtēšana, projektu izvēle, kas atbilst grupas stratēģijai un vērtēšanas kritērijiem, un atbalsta līmeņa noteikšana (lai to paveiktu, FLAG valde tiekas aptuveni 4 reizes gadā)
- › ziņojuma sniegšanai Vadošajai iestādei par projektiem, kas izvēlēti šajā procesā.

Nacionālā tīkla iestāde (NTI): NTI, kas atrodas Mājokļu, pilsētvides un lauku lietu ministrijas pakļautībā, ir liela nozīme Axis 4 piegādē. Iestāde ir saskares punkts starp visām iesaistītajām pusēm un potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, tā izstrādā informatīvos rīkus un piedāvā FLAG (un LAG) grupām vadlīnijas un veikspējas uzlabošanas iespējas. Tā cieši sadarbojas ar VI un nodrošina veiksmīgu sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm.

Axis 4 piegādes sistēma Dānijā

Projektu pieteikumu iesniegšana, izvērtēšana un apstiprināšana parasti aizņem ne vairāk par 3 mēnešiem, taču nesen veiktās programmas reorganizācijas dēļ, kas veikta saskaņā ar atbildīgajām iestādēm, ziņots par gadījumiem, kad process ievilcies. Maksājumu aģentūras veikto maksājumu process arī ilgst aptuveni 3 mēnešus pēc tam, kad apstiprināta projekta pabeigšana.

Veismīga prakse

Šis piegādes modelis ir salīdzinoši vienkāršs, tajā nav iesaistītas daudz iestāžu. Pateicoties labai informācijas plūsmai un tīkla atbalstam, iesaistītās puses lielākoties skaidri izprot savus uzdevumus, un sistēma darbojas bez aizķeršanās. Administratīvo funkciju centralizācija, kā rezultātā **birokrātisko procesu kļuvis mazāk (nevis vairāk)**, veismīgi apvienota ar augšupvērstu pieeju un FLAG izteikto pastāvību.

Galvenā administratīvā atbildība gulstas uz Vadošās iestādes pleciem, taču, pateicoties pierādītajām procedūrām (balstītas uz LEADER pieredzes), pieredzējušām institūcijām, pastāvīgām pūlēm vienkāršot un racionalizēt šo procesu, tās saglabājas **relatīvi ātras un rentablas**.

FLAG ir daļēji iesaistīta administratīvajā procesā, taču tā koncentrējas uz vietējo ieinteresēto pušu (it īpaši no privātā sektora) iesaistīšanu. Lai gan galvenos lēmumus formāli pieņem valsts valdību aģentūras, pateicoties **veismīgai sadarbībai un komunikācijai** iesaistīto pušu starpā, FLAG loma kā galvenajam vietējās stratēģijas virzītājam netiek mazināta.

Sistēmas efektīvā darbībā noteikti bija par pamatu faktam, ka 2012. gadā, par spīti valsts budžeta ierobežojumiem, EZF finansējums Axis 4 pēc finansējuma pārvirzīšanas no citām EZF prioritātēm tika nedaudz palielināts.

Jautājumi, kuriem šis modelis palīdz pievērsties

Šis modelis ļāva Vadošajai iestādei izveidot FLAG grupas un sākt stratēģiju ieviešanu drīz pēc Darbības programmas apstiprinājuma un veismīgi apvienot LEADER un EZF Axis 4 administratīvos un finanšu procesus. Lēmumu pieņemšanas centralizācija un racionalizācija palīdzējusi līdz minimumam samazināt programmas administratīvās izmaksas.

FLAG grupām šis modelis ļauj galvenokārt koncentrēties uz sabiedrības ieinteresēšanu un projektu pieteikumu atbalstīšanu, līdz minimumam samazinot administratīvo darbu. Pateicoties profesionālajiem darbiniekiem un pūlēm piesaistīt plašu partneru loku, FLAG grupas sabiedrībā guvušas atzinību un izveidojušas pozitīvu tēlu, lai gan iesaistīšanās zivsaimniecības nozarē noritējusi lēni.

FLAG grupu agrā izveide un **Nacionālā tīkla iestādes spēcīgā loma**, izmantojot pierādītu organizācijas metodi un no LEADER tīkla iesaistītos darbiniekus, bijusi ļoti nozīmīga, lai nodrošinātu jaunajām FLAG grupām attīstības iespējas un labu komunikāciju starp visām pusēm, kas iesaistītas Axis 4 piegādē.

Ko mēs varam mācīties no šīs sistēmas

Šis piegādes modelis varētu būt daļēji noderīgs valstīm, kur FLAG grupām ir relatīvi mazs budžets un/vai neliela pieredze finanšu un organizatoriskos jautājumos, līdz ar to ir mazāka iespēja veikt visus administratīvos uzdevumus. Procesu vienkāršošana var būt īpaši nozīmīga dalībvalstīm — it īpaši mazajām, kur ir relatīvi centralizēta administrācija —, kur ir ierobežotas pienākumu (piemēram, atbilstības izvērtēšana, maksājumi, pārraudzība un kontrole) deleģēšanas iespējas zemāk par valsts līmeni, un valstīm, ko krasi ietekmējuši budžeta ierobežojumi.

Iepriekšējās vietējās attīstības pieredzes (LEADER) efektīvs pielietojums un Nacionālā tīkla lielā nozīme, nodrošinot attīstības iespējas un komunikāciju iesaistīto pušu starpā, varētu interesēt daudzas valstis, kam bijušas grūtības ar Axis 4.

Axis 4 Dānijā

- › 18 FLAG grupas
- › Kopējais Axis 4 budžets: € 31 919 462 (€ 15 959 731 no EZF, 12% no Dānijas EZF budžeta)
- › Vidēji € 1 770 000 uz katru FLAG grupu laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam
- › Līdz 2012. gada februārim izvēlēti 364 vietējie projekti
- › Sīkāku informāciju par Dānijas FLAG grupām, to sadarbības partneriem un mērķiem var atrast [FARNET tīmekļa vietnē](#).

› VI kontaktinformācija

Renē Kisē (René Kusier), Nacionālā tīkla vienība, mājoņļu, pilsētvides un lauku lietu ministrija

e-pasts: rk@mbbl.dk

Tālrunis: +45 41 71 78 42

Redaktors: Eiropas Komisija, Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts, ģenerāldirektors.

Atruna: Kaut arī Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts ir atbildīgs par šā dokumenta vispārējo izveidi, tomēr tas nav atbildīgs par dokumenta saturu un negarantē datu precizitāti.